

Politechnika Wrocławska

Laboratorium Podstaw Techniki Cyfrowej

Ćwiczenie 4

Synchroniczne układy sekwencyjne

Zagadnienia do przygotowania

- Synteza automatów Moore'a i Mealy'ego
- Minimalizacja stanów wewnętrznych
- Wiadomości na temat przerzutników synchronicznych D i JK

Literatura

- [1] Wykład
- [2] Andrzej Skorupski, „Podstawy techniki cyfrowej” WKiŁ 2001
- [3] Instrukcja użytkowania makiet dydaktycznych
- [4] Instrukcja wprowadzająca do programu LTSpice

1. Zadania

Zaprojektować detektor sekwencji 5-ciu bitów podanej przez prowadzącego. Układ należy zaprojektować w postaci automatu Mealy'ego lub Moore'a opartego na przerzutnikach D oraz JK

2. Realizacja ćwiczenia

2.1. Projekt

Projekt automatu rozpoczynamy od narysowania prawidłowego grafu przejść. Na grafie mają znaleźć się stany:

- stan początkowy
- stany, w których automat znajdzie się po każdym kolejnym prawidłowym bicie sekwencji

Projektując graf przejść należy uważnie analizować zachowania automatu w przypadku wykrycia niewłaściwej sekwencji - niejednokrotnie nie powinno to powodować powrotu do stanu początkowego lecz może oznaczać wykrycie jednego lub większej liczby prawidłowych bitów.

Kolejnym krokiem zapisanie tabeli przejść-wyjsc i minimalizacja liczby stanów. Następnie dobiera się kodowanie stanów i zapisuje zakodowaną tabelę przejść-wyjsc. Najprościej jest przyjąć kody stanów będące kolejnymi słowami w kodzie Gray'a, o ile projekt nie narzuca innego sposobu kodowania.

Następnie można utworzyć pomocnicze tabele w formie siatek Karnaugh z informacją o przejściach dla każdego bitu słowa stanu po czym można zaprojektować właściwe funkcje wzbudzeń dla przerzutników wybranego typu.

Po zaprojektowaniu funkcji wzbudzeń można zaprojektować funkcję wyjść.

2.2. Zestawienie automatu na makiecie

Pierwszą czynnością jest przypisanie poszczególnym liniom magistrali COM określonych znaczeń. Sygnałami, z których będą korzystały niemal wszystkie części składowe automatu to:

- bity słowa stanu automatu i ich wartości zanegowane
- bit wejściowy automatu i jego wartość zanegowana
- wartości wyjściowe funkcji wzbudzeń przerzutników

Na przykład można zrobić to w sposób następujący:

linia	COM1	COM2	COM3	COM4	COM5	COM6	COM7	COM8	COM9	COM10	COM11
sygna	x	$\bar{x}$	q0	$\bar{q0}$	q1	$\bar{q1}$	q2	$\bar{q2}$	D0	D1	D2
ł	bity słowa stanu automatu								wzbudzenia		

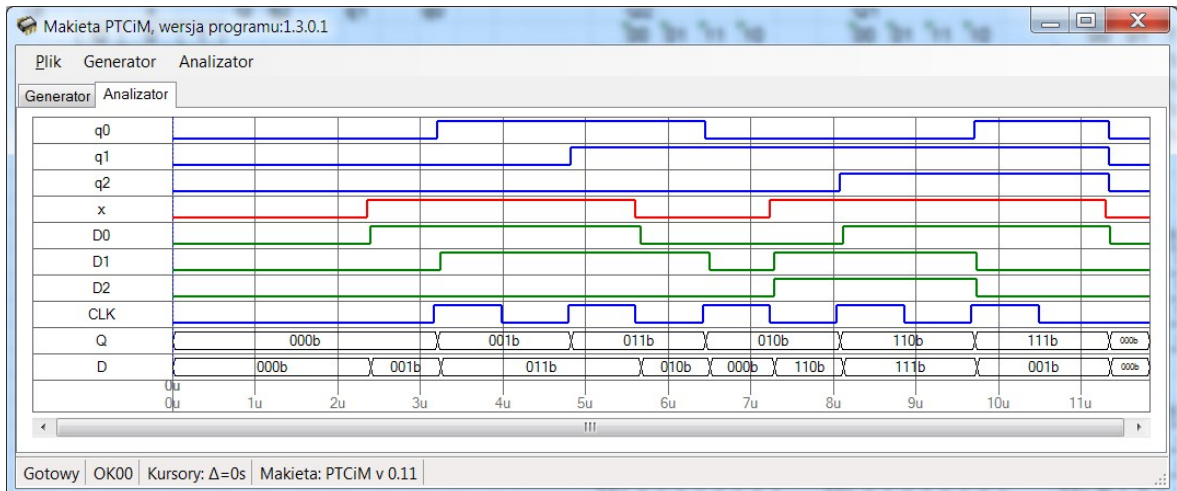
Następnie należy zestawić z bramek układy realizujące funkcje wzbudzeń i przetestować ich działanie podobnie jak to było robione w ćwiczeniach dotyczących układów kombinacyjnych.

Kolejnym krokiem jest zestawienie automatu. Wyjścia funkcji wzbudzeń dołączamy do wejść przerzutników a wyjścia przerzutników do linii magistrali COM odpowiadających bitom słowa stanu automatu.

Można teraz sprawdzić przejścia w automacie. Tworzymy odpowiednie przebiegi w generatorze stanów logicznych tak aby wygenerować:

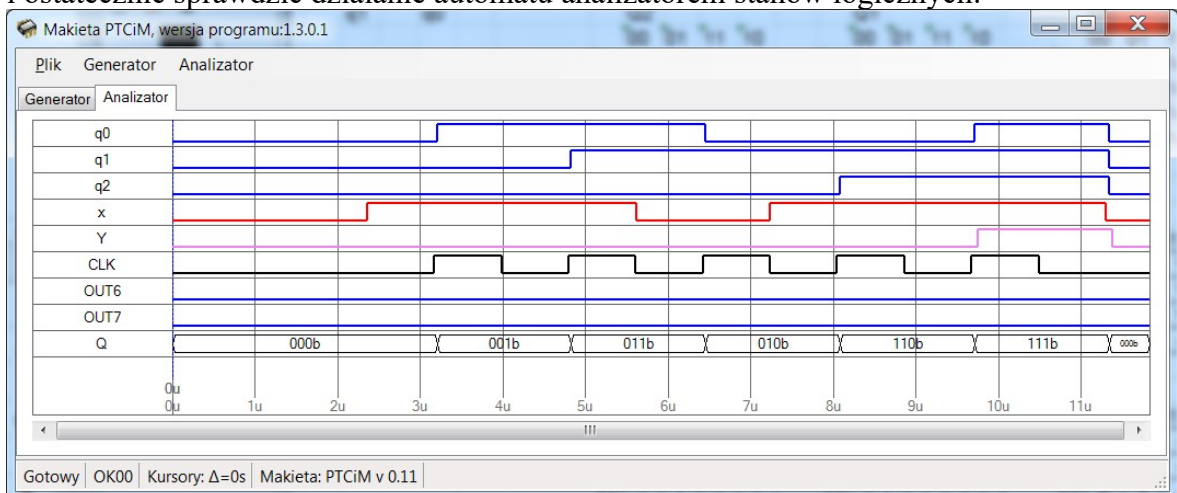
- sygnał zegarowy
- sygnał zerujący automat

- sygnał wejściowy automatu, na przykład zgodny z wykrywaną sekwencją
- Obserwując na analizatorze stanów logicznych te sygnały oraz wartość słowa stanu Q można sprawdzić czy w automacie zachodzą odpowiednie przejścia. Przykład takiej analizy przedstawiono na poniższym rysunku:

Rysunek 1. Test przejść w automacie opartym na przerzutnikach D. Widoczne są sygnał zegarowy CLK, wartości funkcji wzbudzeń D, wejście x oraz słowo stanu automatu Q.

Jeśli automat działa można dołączyć do niego układ realizujący funkcję wyjściową i ostatecznie sprawdzić działanie automatu analizatorem stanów logicznych:

Rysunek 2. Test działania automatu. Obserwowane przebiegi to: słowo stanu Q, wejście X i wyjście Y automatu oraz sygnał zegarowy CLK.

3. Sprawozdanie

Realizując każde z zadań należy wykonać następujące czynności:

Nr	Czynność		Pkt.	Sprawozdanie
1	Narysowanie grafu stanów automatu		2	tak
2	Minimalizacja liczby stanów wewnętrznych		1	tak
3	automat na przerzutnikach JK	Sporządzenie tablic przejść-wyjść	3	tak
4		Minimalizacja funkcji wzbudzeń i wyjść	4	tak
5		Przypisanie znaczeń bitom magistrali COM	1	tak
6		Zestawienie i przetestowanie prawidłowości działania funkcji wzbudzeń i wyjść	3	do wglądu
7		Zestawienie automatu i przetestowanie przejść pomiędzy stanami oraz działania funkcji wyjść	4	do wglądu
8	automat na przerzutnikach D	Sporządzenie tablic przejść-wyjść	3	tak
9		Minimalizacja funkcji wzbudzeń	3	tak
10		Przypisanie znaczeń bitom magistrali COM	1	tak
11		Zestawienie i przetestowanie prawidłowości działania funkcji wzbudzeń	3	do wglądu
12		Zestawienie automatu i przetestowanie przejść pomiędzy stanami	3	do wglądu

<i>Skala ocen</i>					
<i>Suma punktów</i>	28-31	25-28	21-24	18-20	15-17
<i>Ocena</i>	5	4,5	4	3,5	3